

Informativní přehled pro ředitele středních škol a předsedy zkušebních maturitních komisí pro zabezpečení hladkého průběhu a hodnocení maturitních zkoušek, za které odpovídá zkušební maturitní komise

Zkoušky, za něž zkušební maturitní komise jako celek odpovídá:

dílčí ústní zkoušky společné části MZ a všechny zkoušky profilové části MZ

(§ 80a odst. 1 školského zákona – dále jen „ŠZ“).

I. Stěžejní pravomoci a povinnosti předsedů zkušebních maturitních komisí

- Předsedu zkušební komise jmenuje do konce února příslušného školního roku krajský úřad. Jmenování je platné pro zkoušky konané v daném kalendářním roce (tj. v jarním a podzimním zkušebním období); odchylky z tohoto pravidla určuje školský zákon (§ 80a ŠZ v návaznosti na § 74 odst. 7 ŠZ).
- Předseda zkušební maturitní komise
 - zabezpečuje řádný průběh části maturitní zkoušky konané před zkušební maturitní komisí ve škole,
 - řídí práci zkušební komise a odpovídá za její činnost,
 - odpovídá za klasifikaci,
 - je oprávněn vyloučit žáka ze zkoušky v případě, že žák použil nedovolené pomůcky nebo průběh zkoušky jinak vážně narušil,
 - oznamuje žákovi hodnocení každé ze zkoušek maturitní zkoušky, za které odpovídá zkušební komise,
 - před konáním ústních zkoušek společné části MZ je oprávněn po žákovi požadovat jeho průkaz totožnosti opatřený fotografií,
 - určuje člena zkušební komise, který odpovídá za řádný průběh zkoušky v případě, že organizace či délka písemné nebo praktické zkoušky vylučuje stálou přítomnost zkušební komise při zkoušce (§ 74 odst. 6 ŠZ).

II. Stěžejní pravomoci a povinnosti ředitele střední školy

- odpovídá za zajištění podmínek pro řádný průběh maturitní zkoušky ve škole (§ 80 odst. 5 ŠZ);
- zajišťuje seznámení žáků s podmínkami průběhu maturitní zkoušky (§ 38 vyhlášky č. 177/2009 Sb. – dále jen „vyhláška“);
- určuje nabídku zkoušek profilové části MZ podle RVP a ŠVP, včetně formy a témat těchto zkoušek, a zveřejňuje toto způsobem umožňujícím dálkový přístup, a to nejpozději 7 měsíců před konáním první zkoušky profilové části MZ (§ 79 odst. 3 ŠZ); při stanovení nabídky postupuje v souladu s § 14 odst. 1 vyhlášky, tj. do nabídky povinných zkoušek profilové části zařazuje takové předměty nebo jiné ucelené části vzdělávacího obsahu, jejichž celková doba podle učebního plánu ŠVP činí po dobu vzdělávání nejméně 144 vyučovacích hodin;

- v návaznosti na zveřejnění nabídky zkoušek profilové části MZ rozhoduje, zda při splnění podmínek podle zákona umožní, že lze jednu povinnou zkoušku a jednu nepovinnou zkoušku konanou z cizího jazyka nahradit výsledkem úspěšně vykonané standardizované zkoušky z tohoto cizího jazyka doložené jazykovým certifikátem (§ 81 odst. 6 ŠZ, § 19a vyhlášky);
- zajišťuje předání údajů z přihlášek k maturitní zkoušce Centru ve lhůtách stanovených vyhláškou (prosinec, červen), potvrzuje a předává žákovi výpis z přihlášky, uchovává údaje z přihlášky (§ 81 odst. 1 ŠZ, § 4 vyhlášky) – viz také sdělení MŠMT: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/stredni-vzdelavani/sdeleni-ministerstva-skolstvi-mladeze-a-telovychovy-k> ;
- eviduje doporučení školského poradenského zařízení pro uzpůsobení podmínek konání maturitní zkoušky žáka (doporučení se zakládá do školní matriky podle § 28 odst. 2 ŠZ); **seznamuje žáka s přiznaným uzpůsobením podmínek pro konání maturitní zkoušky** (popř. také zákonného zástupce nezletilého žáka) **s úpravami podmínek a způsobu konání zkoušek jak společné části, tak profilové části MZ**, přiděluje asistenta nebo tlumočníka takovému žákovi po předchozím projednání s žákem, popř. s jeho zákonným zástupcem (§ 4 vyhlášky, § 20 odst. 7 a 8 vyhlášky);
- jmenuje členy zkušební maturitní komise vyjma předsedy, a to vždy do 31. března (jarní období) nebo do 30. června (podzimní období);
- může žákovi **uznat zkoušku profilové části maturitní zkoušky, kterou již žák vykonal v předchozím vzdělávání a která je zaznamenána na vysvědčení o MZ** vydaném podle českých právních předpisů, pokud je obsahově srovnatelná se zkouškou profilové části v dané škole (§ 81 odst. 6 ŠZ);
- stanoví konkrétní termíny ústních zkoušek společné části a zkoušek profilové části, a to nejpozději dva měsíce před jejich konáním (§ 2 odst. 7 vyhlášky);
- stanoví žákům přesný termín 5 vyučovacích dnů volna k přípravě na konání maturitní zkoušky (§ 81 odst. 7 ŠZ);
- rozhoduje o právu žáka konat náhradní zkoušku v termínu stanoveném vyhláškou v případě, že se žák k maturitní zkoušce z vážných důvodů nedostaví a svou nepřítomnost písemně s uvedením důvodu omluví nejpozději do 3 pracovních dnů od termínu konání zkoušky (§ 81 odst. 1 ŠZ, § 51 odst. 3 vyhlášky); výsledek posouzení zaznamená ředitel školy do informačního systému Centra;
- vystaví žákovi, který vykonal úspěšně obě části maturitní zkoušky, vysvědčení o maturitní zkoušce (§ 81 odst. 4 ŠZ);
- vytváří podmínky pro realizaci práva maturujících žáků nahlédnout do všech materiálů týkajících se jejich osoby, které mají význam pro rozhodnutí o výsledku zkoušky (§ 82 odst. 4).

II.1 Kompetence ředitele školy ve vztahu k obsahovému vymezení ústních zkoušek společné části MZ:

- pro ústní zkoušku společné části z českého jazyka a literatury stanoví a zveřejní školní seznam nejméně 60 literárních děl (do 30. září); odpovídá za zajištění pracovních listů pro ústní zkoušku společné části MZ z českého jazyka a literatury (§ 6 vyhlášky);
- shromažďuje od žáků jejich seznamy 20 literárních děl (odevzdání k 31. březnu, resp. 30. červnu) pro konání ústní zkoušky z ČJL;
- stanovuje a zveřejňuje témata pro zpracování školních zkušebních úloh, jež jsou součástí pracovních listů pro ústní zkoušku společné části z cizího jazyka (do 31. října); zajišťuje celkové zpracování/vytištění aktuálních pracovních listů pro ústní zkoušku z cizího jazyka konanou v příslušném kalendářním roce (§ 8 vyhlášky).

II.2 Kompetence ředitele školy ve vztahu k vymezení obsahu, způsobu, formy a hodnocení formy zkoušek profilové části MZ:

- určuje celkové zadání zkoušky konané formou vypracování maturitní práce a její obhajoby před zkušební komisí, určuje vedoucího a oponenta maturitní práce; zajišťuje, aby posudky byly předány žákovi a členům komise nejpozději 14 dní před termínem obhajoby maturitní práce (§ 15 vyhlášky);
- pro každou zkoušku konanou ústní formou zveřejňuje 20 až 30 témat (§ 79 odst. 3 ŠZ, § 16 vyhlášky);
- stanoví témata, zkušební úlohy, způsob konání a délku (max. 300 minut) písemné zkoušky (§ 17 vyhlášky);
- stanoví zadání praktické zkoušky, délku (max. 420 minut v jednom dni) a způsob jejího konání (§ 18 vyhlášky);
- spolu s nabídkou zkoušek profilové části zveřejňuje informaci o jím zvolených nahrazujících zkouškách z cizího jazyka na úrovni B1 nebo úrovni vyšší podle SERR; přijímá od žáků písemné žádosti o nahrazení zkoušky (31. březen, 30. červen) spolu s ověřenou kopií dokladu o úspěšném vykonání standardizované jazykové zkoušky (§ 79 odst. 3 ŠZ, § 81 odst. 6 ŠZ, § 19a vyhlášky);
- navrhuje způsob hodnocení každé zkoušky profilové části nebo její části a způsob stanovení výsledného hodnocení zkoušek a předkládá je zkušební maturitní komisi ke schválení, seznamuje s nimi žáky (§ 24 odst. 1 vyhlášky);
- určuje povolené pomůcky, které žáci mohou používat při konání zkoušek profilové části (§ 51 odst. 1 vyhlášky).

Přehled některých důležitých pravidel pro hodnocení zkoušek, za které odpovídá zkušební maturitní komise

A) Obecná:

- Zkušební komise rozhoduje o klasifikaci žáka z jednotlivých zkoušek na návrh členů zkušební komise hlasováním. Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy zkušební komise (§ 74 odst. 10 ŠZ).
- O hodnocení žáka při zkoušce nehlasuje ten člen zkušební maturitní komise, který nebyl této zkoušce přítomen po převážnou část doby konání zkoušky (*pozn.: vztahuje se pouze na ty formy zkoušek konané přímo před komisí, tj. na ústní zkoušky a obhajoby maturitních prací!*); v případě krátkodobé nepřítomnosti předsedy zkušební maturitní komise při maturitní zkoušce jej zastupuje místopředseda (§ 36 odst. 1 a 3 vyhlášky).
- Hodnocení maturitní práce navrhuje zkušební maturitní komisi vedoucí maturitní práce. Hodnocení písemné zkoušky, praktické zkoušky a ústní zkoušky navrhuje zkušební maturitní komisi zkoušející nebo hodnotitel (§ 36 odst. 2 vyhlášky).

B) Ústní zkoušky z ČJL a cizího jazyka společné části:

Výsledné hodnocení založené na shodě obou hodnotitelů a schválené zkušební maturitní komisí předseda komise oznámí veřejně žákovi (§ 22 odst. 5 vyhlášky).

C) Zkoušky profilové části:

- **způsob hodnocení každé zkoušky profilové části nebo její části a způsob stanovení výsledného hodnocení zkoušek navrhuje ředitel školy a nejpozději před započatím zkoušek schvaluje zkušební maturitní komise (§ 24 odst. 1 vyhlášky);**
- hodnocení zkoušek s výjimkou písemné zkoušky a praktické zkoušky oznámí žákovi předseda zkušební maturitní komise veřejně ve dni, ve kterém žák tuto zkoušku nebo její část konal; hodnocení písemné zkoušky a praktické zkoušky oznámí žákovi předseda zkušební maturitní komise bez zbytečného odkladu po vyhodnocení zkoušky; pokud se písemná zkouška a praktická zkouška konají před ústními zkouškami, oznámí žákovi předseda zkušební maturitní komise jejich hodnocení nejpozději v době konání ústních zkoušek (§ 24 odst. 5 vyhlášky);
- v případě, že se zkouška skládá z více částí konaných různou formou a žák některou část zkoušky nevykonal úspěšně, opakuje tu část zkoušky, kterou nevykonal úspěšně (§ 25 odst. 1 vyhlášky);
- v případě, že je žákovi z vážných důvodů znemožněno dokončit některou zkoušku nebo její část, může předseda zkušební maturitní komise povolit žákovi konání zkoušky nebo její části v jiném termínu téhož zkušebního období (§ 25 odst. 2 vyhlášky).

Přehled protokolů a dalších maturitních dokumentů, které ředitel školy zpřístupňuje předsedovi zkušební maturitní komise

A) Obecné a pro zkoušky společné části MZ

1. Protokol o výsledcích ústních zkoušek společné části MZ žáka (§ 29a vyhlášky); přílohou protokolu jsou záznamy o hodnocení ústních zkoušek společné části maturitní zkoušky zpracované hodnotiteli.
2. Protokol o průběhu profilové části a ústních zkoušek společné části MZ (§ 30 vyhlášky).
3. Protokol o výsledcích profilové části MZ žáka (§ 31 vyhlášky).

(Pozn.: u všech tří protokolů platí, že ředitel školy zajistí vytištění z IS CERTIS, předseda zajišťuje jejich zpracování, následně je ředitel školy archivuje.)

4. Přehled jmenovaných členů zkušební maturitní komise pro příslušné zkušební maturitní předměty.
5. Doporučení ŠPZ pro uzpůsobení podmínek konání maturitní zkoušky žáka při zkouškách konaných před zkušební maturitní komisí.
6. Školní seznam nejméně 60 literárních děl pro ústní zkoušku z českého jazyka a literatury.
7. Žákovské seznamy 20 literárních děl a pracovní listy pro ústní zkoušku z českého jazyka a literatury.
8. Pracovní listy pro ústní zkoušku z cizího jazyka, popř. témata pro zpracování školních zkušebních úloh, jež mohou být součástí pracovních listů pro ústní zkoušku z cizího jazyka, pokud se tak škola rozhodla.

B) Pro zkoušky profilové části MZ

9. Nabídka zkoušek profilové části MZ podle RVP a ŠVP, včetně formy a témat těchto zkoušek, tak jak byla žákům daného oboru vzdělání, kteří konají maturitní zkoušku před příslušnou zkušební maturitní komisí, zpřístupněna na webu nejpozději 7 měsíců před konáním první zkoušky profilové části.
10. Návrh způsobu hodnocení každé zkoušky profilové části nebo její části a způsob stanovení výsledného hodnocení zkoušek. ***Návrh schvaluje zkušební maturitní komise!***
11. Informace o zvolených standardizovaných jazykových zkouškách, jejichž výsledkem doloženým tzv. jazykovým certifikátem je možné z rozhodnutí ředitele školy nahradit povinnou/nepovinnou zkoušku profilové části z odpovídajícího cizího jazyka.
12. Žádosti žáků o nahrazení profilové zkoušky z cizího jazyka standardizovanou jazykovou zkouškou, včetně ověřené kopie dokladu o úspěšném vykonání této zkoušky.
13. Zadání zkoušek konaných formou vypracování maturitní práce a její obhajoby před zkušební komisí, vlastní odevzdané maturitní práce žáků, posudky vedoucího a oponenta maturitní práce.

14. Přehled témat (20 až 30) pro každou ústní zkoušku.   15. Přehled zadání (resp. témat, zkušebních úloh) a způsobu konání praktických/písemných zkoušek, záznamy (protokoly) o průběhu konání písemných a praktických zkoušek, jejichž organizace či délka vylučovaly stálou přítomnost zkušební maturitní komise.   16. Přehled povolených pomůcek, které žáci mohou používat při konání zkoušek profilové části.

2/5 2017

oddělení všeobecného vzdělávání, MŠMT